

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วนล้นพอเหมาะกันทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด การให้ศึกษานั้นคือการแนะนำ ส่งเสริมบุคคลให้มีความเจริญอกงามในการเรียนรู้ การคิดอ่าน การกระทำตามอัธยาศัยของตน โดยมีจุดมุ่งหมายในที่สุดให้สามารถนำเอาคุณสมบัติทั้งปวงที่มีในตัวออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่บุคคลอื่น ได้โดยสอดคล้อง ไม่ขัดแย้งเบียดเบียนกัน เพื่อที่จะได้อยู่ร่วมกันเป็นสังคม เป็นประเทศได้ (กรมวิชาการ, 2540 ข, หน้า 1-6) การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา "คน" อันเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าของสังคมให้มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ท้นต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามยุคสมัย การศึกษาจึงต้องเป็นพลวัต นั่นคือ ต้องปรับเปลี่ยนให้ทันและสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของประเทศชาติและสังคมโลกอยู่ตลอดเวลา (วัฒนาพร ระวังทุกข์, 2541, หน้า 1)

การพัฒนาคนเป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันดำเนินการอย่างจริงจัง และกระทำต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาเด็ก ซึ่งเป็นอนาคตของชาติจะต้องเริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงวัยก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งอยู่ในวัย 0-5 ปี ทั้งนี้เนื่องจากเด็กในวัย 0-2 ปี หรือที่เรียกว่า วัยทารก ควรได้รับการเลี้ยงดู อบรม กล่อมเกลาจากครอบครัวอย่างใกล้ชิดเพราะเป็นช่วงที่เด็กมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วทุกด้าน เพื่อเป็นฐานของพัฒนาการทางสติปัญญา จิตใจ และบุคลิกภาพ ตลอดจนลักษณะนิสัยพื้นฐานต่าง ๆ การพัฒนาดังกล่าวจะต่อเนื่องมาถึงวัยก่อนเข้าเรียนคือช่วงอายุ 3-5 ปี ซึ่งเป็นวัยที่เด็กเริ่มออกจากบ้านไปสู่สถานศึกษา ซึ่งการศึกษาระดับนี้เป็นการศึกษาที่บุคคลได้รับในระยะต้นของชีวิต เป็นการจัดการศึกษาเพื่อปูพื้นฐานชีวิตที่ดีให้แก่เด็ก ให้มีโอกาสได้รับการเสริมสร้างการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ บุคลิกภาพ และสังคม เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา และเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาในระดับต่อไป รวมทั้งเพื่อเป็นการเตรียมตัวที่จะเป็นคนไทยที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต (คณะทำงานจัดทำแนวดำเนินการจัดการศึกษา ในระดับปฐมวัย, 2536, หน้า 1) ทั้งนี้ สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ว่าวัยเด็กเป็นวัยที่สำคัญที่สุดใน

ชีวิต เพราะเป็นช่วงที่สมองกำลังพัฒนาอย่างรวดเร็ว สมควรที่จะได้รับการส่งเสริมในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และจริยธรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก พร้อมทั้งเป็นการช่วยสร้างเสริมลักษณะนิสัยอันดีให้แก่เด็กด้วย เพราะถ้าหากเด็กได้รับการดูแลที่ดี ได้รับความรักความอบอุ่นจะทำให้เด็กเป็นคนสดชื่นแจ่มใส มองโลกในแง่ดี รู้จักรักคนอื่น ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้มีชีวิตในอนาคตที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเป็นพลเมืองที่ดีของชาติสืบต่อไปด้วยการพัฒนาเด็กจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและสถาบันหลายฝ่ายตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สื่อมวลชน และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนองค์กรที่จัดบริการพื้นฐานแก่เด็ก วัยเด็กจึงเป็นวัยทองของชีวิต หากต้องการให้พลเมืองเป็นอย่างไร ก็สามารถทำได้โดยปูพื้นฐานให้ตั้งแต่ก่อน 6 ปี ดังนั้นรัฐจึงได้กำหนดนโยบายที่จะส่งเสริมสนับสนุนจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยรัฐและเอกชนร่วมมือกันจัดการศึกษาในระดับนี้ (กรมวิชาการ, 2521, หน้า 5)

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพเยาวชนของชาติ เพราะในปัจจุบันนี้มีผลการศึกษาค้นคว้าจำนวนมากที่สนับสนุนชี้บ่งว่าการพัฒนาคุณภาพของประชากรจำเป็นจะต้องเน้นการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอบรมเลี้ยงดูเด็กซึ่งมีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2523) ซึ่งการศึกษาระดับปฐมวัยมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก เป็นวัยที่อยู่ในระหว่างที่ต้องการพัฒนาความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และบุคลิกภาพ (กรมวิชาการ, 2521, หน้า 3) ทั้งนี้เพราะช่วงอายุนี้เป็นช่วงวิกฤติของชีวิตมนุษย์ ผลของการอบรมเลี้ยงดูและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กได้รับในระยะต้นของชีวิตจะมีอิทธิพลต่อการวางรากฐานของพัฒนาการทั้งทางร่างกาย สติปัญญา สังคม อารมณ์ และบุคลิกภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536, หน้า 3) การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยจึงเป็นบริการการศึกษาเบื้องต้นที่รัฐมุ่งจัดให้กับประชาชนในวัยแรกของชีวิต เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา และเป็นการวางรากฐานของการดำเนินชีวิตในสังคมต่อไปในอนาคต จึงมีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยนโยบายการให้การสนับสนุนจากทุกฝ่าย บุคลากรที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความเข้าใจแนวทางการจัดการศึกษา และวิธีการดำเนินงาน รวมทั้งการประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการพัฒนาเด็กที่ถูกต้อง โดยถือว่าความร่วมมือจากทุกฝ่ายเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงานการศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ และเด็กไทยทุกคน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2539, หน้า 5)

หลักการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ครอบคลุมในด้านต่าง ๆ คือ การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การบูรณาการการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และ

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก (กรมวิชาการ, 2546 ข, หน้า 6-7) ซึ่งองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้เป็นส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาแก่เด็กระดับปฐมวัย ซึ่งจะมีส่วนในการเชื่อมโยงความรู้ ความคิด ความประพฤติกของเด็กรวมทั้งบุคลิกภาพและทัศนคติที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ให้พัฒนาไปได้ตามความสามารถและศักยภาพของแต่ละบุคคล จึงจำเป็นที่ทุกคน ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องและรับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยนั้นควรจะตระหนักในความสำคัญของเด็กซึ่งจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต และจะพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป ซึ่งจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กในสังคมไทยของคณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมเลี้ยงดูเด็ก (คณะทำงานจัดทำแนวดำเนินการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย, 2536, หน้า 2) ได้สรุปปัญหาเด็กจำแนกเป็น 3 ลักษณะใหญ่ ๆ ได้แก่ ประการแรก เด็กไทยยังขาดการพัฒนาตามวัยอย่างต่อเนื่องครบทุกด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาทางสุขภาพและความแข็งแรงของร่างกายตั้งแต่เกิดจนโต อันถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญของชีวิต รวมไปถึงการขาดการเตรียมความพร้อมและการพัฒนาทางสติปัญญาอย่างถูกต้อง ประการที่สอง กระบวนการจัดกลาทางสังคมสำหรับเด็กไทยยังเป็นไปอย่างไม่ถูกต้องหรือไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรทำให้เกิดปัญหามูลนิธิภาพที่ไม่พึงประสงค์และความอ่อนแอทางคุณธรรมจริยธรรม ประการสุดท้าย เด็กจำนวนมากยังไม่ได้รับการบริการและการปกป้องคุ้มครองสิทธิอย่างเหมาะสม ปัญหาการขาดโอกาสของเด็กกลุ่มต่าง ๆ ในปัจจุบัน ตลอดจนการประพฤติกผิดค่อเด็กในลักษณะต่าง ๆ ล้วนแต่สะท้อนถึงปัญหาของการให้การคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพแก่เด็กที่ต้องมีการแก้ไขอย่างจริงจัง (คณะทำงานจัดทำแนวดำเนินการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย, 2536, หน้า 2)

จากงานวิจัยของ ณรงค์ ศรีสรพล (2531) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า มีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการบริหาร ด้านการนิเทศ ด้านการจัดประสบการณ์ ด้านอนามัยและโภชนาการ และด้านการวัดผลและประเมินผล งานวิจัยของ สุทัศน์ สาทพันธ์ (2539) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานระดับปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคลากร ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ด้านงานอาคารสถานที่ และด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ส่วนด้านงานกิจการนักเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย งานวิจัยของ วิลาวัณย์ อังสรวณีย์ (2539) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับได้ ดังนี้ การบริหารหลักสูตร การวัดผลและ

การประเมินผลการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการนิเทศ งานวิจัยของ นางลักษณ อนันตประยูร (2542) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานระดับปฐมวัย ของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคือ การวัดผลและประเมินผล แนวการจัด ประสบการณ์ สื่อการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน งานวิจัยของ อัมพรศรี เอี่ยมตระกูล (2542, หน้า 111) ได้ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงาน ระดับปฐมวัยในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คืองานอาคารสถานที่ งานบุคลากร งานความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน และงานวิชาการ และงานวิจัยของ อังคณา ปุชชากุล (2542, หน้า 91) ได้ศึกษาปัญหาการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยของครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง พบว่า มีปัญหาอยู่ใน ระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคือ ด้านแนวการจัดประสบการณ์ ด้านวัดผลและประเมินผล ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และจากการสำรวจข้อมูล ปี 2544 ของจังหวัดจันทบุรี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2, 2546, หน้า 12) เฉพาะ หมวดการศึกษา พบว่า มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาแต่ละสังกัดยังมีความ เหลื่อมล้ำและไม่เท่าเทียมกัน ในทุกพื้นที่ของจังหวัดทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือ การจัด กิจกรรมพัฒนาความพร้อม สื่อการเรียนการสอน รวมทั้งสภาพห้องเรียน และสถานที่ออกกำลังกาย ของนักเรียนปฐมวัยของสถานศึกษาส่วนมากยังไม่เหมาะสมตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย รวมทั้งขาดแคลนครูผู้สอนที่จบการศึกษาด้านปฐมวัย

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว รวมถึงการที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำหลักสูตรการ ศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ขึ้นและให้โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยเพื่อใช้ให้ เหมาะสมกับสภาพและท้องถิ่นของแต่ละ โรงเรียน การเปลี่ยนแปลงการบริหารงานในส่วนราชการ ลงมาสู่การบริหารงานในส่วนภูมิภาค ทำให้ขาดความชัดเจนและทิศทางในการบริหารงาน ผู้วิจัยจึง สนใจจะศึกษาถึงปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่จันทบุรี เขต 2 ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ ต่อหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาหรือปฐมวัย ในการวางแผนการสร้างหลักสูตร ที่เหมาะสม การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การบูรณาการการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ ของเด็ก และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก รวมไปถึงการจัดการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี เขต 2 จำแนกตามวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา แตกต่างกัน
2. ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การสอน แตกต่างกัน
3. ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี เขต 2 จำแนกตามอำเภอที่ตั้งของโรงเรียน แตกต่างกัน

กรอบความคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้หลักการของกลุ่มหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดเป็นการศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ใน 6 ด้าน คือ

1. การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม
2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก
3. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
4. การบูรณาการการเรียนรู้
5. การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
6. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก

โดยผู้วิจัยกำหนดว่าปัญหานี้น่าจะแปรเปลี่ยนไปตามวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์การสอน และอำเภอที่ตั้งของโรงเรียน ดังภาพที่ 1

ขอบเขตของการวิจัย

1. **ขอบเขตของเนื้อหา** การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ใน 6 ด้าน ดังนี้

- 1.1 การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม
- 1.2 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก
- 1.3 การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
- 1.4 การบูรณาการการเรียนรู้
- 1.5 การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
- 1.6 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 268 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มจากประชากร โดยเปรียบเทียบจากตารางสุ่มกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งตามอำเภอที่ตั้งของโรงเรียน และผู้ปฏิบัติการสอน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 133 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 วิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา

- 3.1.1.1 วิชาเอกอนุบาลศึกษาหรือการศึกษาปฐมวัย
- 3.1.1.2 วิชาเอกอื่นๆ

3.1.2 ประสบการณ์การสอน

- 3.1.2.1 ประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี
- 3.1.2.2 ประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป

3.1.3 อำเภอที่ตั้งของโรงเรียน

- 3.1.3.1 ชลุม
- 3.1.3.2 แหยมสิงห์
- 3.1.3.3 มะขาม

- 3.1.3.4 โป่งน้ำร้อน
- 3.1.3.5 สอยดาว
- 3.1.3.6 กิ่งอำเภอเขาคิชฌกูฏ
- 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
 - 3.2.1 การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม
 - 3.2.2 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก
 - 3.2.3 การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
 - 3.2.4 การบูรณาการการเรียนรู้
 - 3.2.5 การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
 - 3.2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย หมายถึง ข้อขัดข้องและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ทำให้กระบวนการจัดประสบการณ์ และการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนระดับปฐมวัยของผู้บริหาร และ ผู้ปฏิบัติการสอนใน โรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่จันทบุรี เขต 2 ไม่ประสบผลสำเร็จ พิจารณาจากด้านต่อไปนี้

1.1 การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม หมายถึง การศึกษาทำความเข้าใจแนวการจัดประสบการณ์ ตารางกิจกรรมประจำวัน แผนการจัดประสบการณ์ การนำแผนการจัดประสบการณ์ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินพัฒนาการนักเรียน

1.2 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

1.3 การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก หมายถึง การจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อม การนำเทคนิคและวิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้ การปรับปรุงกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการ และการจัดบรรยากาศห้องเรียน

1.4 การบูรณาการการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะ หลายประสบการณ์สำคัญผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย

1.5 การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก หมายถึง การวิเคราะห์จุดประสงค์ของแผนการจัดประสบการณ์ การกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการวัดผลให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การบันทึกและสรุปพฤติกรรม การรายงานผล การนำผลจากการวัดผล และประเมินผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน

1.6 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้ปกครองนักเรียนในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ถ่ายโยงประสบการณ์ในการช่วยเหลือนักเรียนให้มีพัฒนาการตามที่หลักสูตรกำหนด

2. แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย หมายถึง ข้อเสนอแนะของผู้ปฏิบัติการสอน ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เป็นข้อเสนอให้โรงเรียนดำเนินการเพื่อให้เกิดกิจกรรมเตรียมความพร้อมของผู้ปฏิบัติการสอนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. ผู้ปฏิบัติการสอน หมายถึง ครูและผู้สอนระดับปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2

4. วิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา หมายถึง วิชาเอกที่ครูผู้สอนชั้นอนุบาลสำเร็จการศึกษา แบ่งออกเป็น วิชาเอกอนุบาลศึกษาหรือการศึกษাপฐมวัย และวิชาเอกอื่น ๆ

5. ประสบการณ์การสอน หมายถึง ประสบการณ์การสอนชั้นอนุบาลศึกษาหรือปฐมวัยของผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 แบ่งเป็น ประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 5 ปี และประสบการณ์การสอน 5 ปีขึ้นไป

6. อำเภอที่ตั้งของโรงเรียน หมายถึง เขตการปกครองตามระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัดจันทบุรี เฉพาะอำเภอขลุง แหลมสิงห์ มะขาม โป่งน้ำร้อน สอยดาว และกิ่งอำเภอเขาคิชฌกูฏ